

Αθήνα, 18-11-2013

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ) της ΓΣΕΕ τη Δευτέρα 18 Νοεμβρίου 2013 πραγματοποίησε στις δομές του CEDEFOP στη Θεσσαλονίκη (*Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης*) εκδήλωση για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της πανελλαδικής έρευνας με τίτλο: «*Σύνδεση της Επαγγελματικής Κατάρτισης με την Απασχόληση*», που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης για το Ανθρώπινο Δυναμικό του Ιδιωτικού Τομέα», μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση" και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Στην εν λόγω εκδήλωση, πέραν της παρουσίασης των κυριότερων ευρημάτων της έρευνας από τους κ.κ. Χ. Γούλα, Διευθυντή του ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ, και τον κ. Ν. Φωτόπουλο, Επίκουρο Καθηγητή Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας & Επιστημονικό Συνεργάτη ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ, έλαβαν χώρα παρεμβάσεις των εκπροσώπων των εργαζομένων για ζητήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Συγκεκριμένα τοποθετήθηκαν για το θέμα ο κ. Ν. Κιουτσούκης, Γενικός Γραμματέας ΓΣΕΕ, ο κ. Ζ. Πεπές, Αντιπρόεδρος ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ & Μέλος Εκτελεστικής Επιτροπής ΓΣΕΕ, καθώς και ο κ. Π. Τσαραμπουλίδης, Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης. Στη συνέχεια ακολούθησε παρέμβαση επί του θέματος από τον κ. Ν. Μουζέλη, Ομότιμο Καθηγητή Κοινωνιολογίας του LSE & Πρόεδρο Επιστημονικής Επιτροπής ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ, ενώ η συζήτηση συνεχίστηκε με παρεμβάσεις των κ.κ. Ε. Στυλιανίδη, βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, Γ. Αμανατίδη, βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, Σ. Ξουλίδου, βουλευτή των ΑΝΕΛ, και Κ. Μάρκου, βουλευτή της ΔΗΜΑΡ υπό το συντονισμό του Διευθύνοντα Συμβούλου του ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ, κ. Μ. Κουρουτού. Κατόπιν ακολούθησε στρογγυλό τραπέζι υπό το συντονισμό του κ. Ν. Φωτόπουλου και με τη συμμετοχή των εμπειρογνομόνων κ.κ. Ζ. Παληού, Επίκουρου Καθηγητή ΕΑΠ, Μ. Μαυρίδη, Διευθυντή ΔΙΕΚ Νεάπολης Θεσσαλονίκης & Προέδρου της Επιτροπής Εξετάσεων Πιστοποίησης στο Νομό Θεσσαλονίκης, Π. Λιντζέρη, Εκτελεστικού Διευθυντή ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ, και Ι. Δέδε, Διευθύντριας Δ/σης Πιστοποίησης Προσόντων ΕΟΠΠΕΠ.

Στην έρευνα που παρουσιάστηκε καταγράφηκε το σύνολο των εκρών του εκπαιδευτικού συστήματος στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης (αρχικής και συνεχιζόμενης) και στη συνέχεια διερευνήθηκε ο βαθμός αντιστοιχίας τους με την απασχόληση ώστε να αναδειχθούν νέες τάσεις και προοπτικές για την εφαρμογή στέρεων πολιτικών σύνδεσης της κατάρτισης με την απασχόληση.

Ειδικότερα, διαμέσου της έρευνας αυτής, παρέχονται για πρώτη φορά στην Ελλάδα αξιόπιστα δεδομένα σε επίπεδο επιμέρους δομών αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης (ΙΕΚ και ΚΕΚ), καθώς και διαχρονικά δεδομένα για τους παράγοντες που επηρεάζουν την απασχολησιμότητα των εκπαιδευομένων σε αυτές. Η συγκεκριμένη έρευνα, πέραν της κάλυψης του προαναφερθέντος κενού, καταλήγει επιπλέον σε τεκμηριωμένες προτάσεις πολιτικής για το μείζον ζήτημα της σύνδεσης της Επαγγελματικής Κατάρτισης με την Απασχόληση.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας:

- Στην Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση (ΑΕΚ) και τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση (ΣΕΚ) απευθύνονται διαφορετικές ομάδες πληθυσμού:

ΑΕΚ: Νέοι έως 29 ετών, κατανεμημένοι ισόποσα σε άνδρες και γυναίκες, απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με μικρή / ανύπαρκτη εργασιακή εμπειρία.

ΣΕΚ: Ενήλικες μεγαλύτερης ηλικίας (Μ.Ο. 41 ετών), γυναίκες, σημαντικό ποσοστό απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με σημαντική εργασιακή εμπειρία.

- Οι θεματικές παρεμβάσεις που συντελούνται στα δύο συστήματα είναι διαφορετικές:

ΑΕΚ: Οικονομία – διοίκηση, Υγεία – Πρόνοια, Μηχανολόγοι – Ηλεκτρολόγοι, Ηλεκτρονικοί.

ΣΕΚ: Πληροφορική, Τουρισμός, Υγεία – Πρόνοια.

- Οι λόγοι επιλογής των συστημάτων και των προγραμμάτων της ΑΕΚ και της ΣΕΚ επικεντρώνονται, με μεγάλη πλειοψηφία, στην απασχόληση είτε ως εξεύρεση εργασίας είτε ως διατήρηση εργασίας είτε ως βελτίωση εργασίας, και λιγότερο στη βελτίωση ευρύτερων κοινωνικών δεξιοτήτων / ορθή αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου / βελτίωση κοινωνικών συναναστροφών.

- Παρατηρείται πολύ χαμηλή σύνδεση των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης, ΑΕΚ και ΣΕΚ, με την απασχόληση.

Συγκεκριμένα:

- Πολύ χαμηλή η πρόσβαση / απορρόφηση των αποφοίτων καταρτιζομένων στην απασχόληση (ΣΕΚ: 15,7%, ΑΕΚ: 21,8%). **Δείκτης Απορρόφησης από την απασχόληση**

- Πολύ χαμηλή η σχέση / συνάφεια του αντικειμένου κατάρτισης με το επάγγελμα / ειδικότητα εργασίας αυτών που τελικά βρήκαν εργασία (ΣΕΚ: 27%, ΑΕΚ: 31%). **Δείκτης Συνάφειας**

- Πολύ χαμηλή η διατηρησιμότητα της εργασίας αυτών που τελικά βρήκαν εργασία. Περίπου μέσα σε διάστημα 18 μηνών, για τη ΣΕΚ: 81,5% και την ΑΕΚ: 81,2% απώλεσαν την εργασία τους. Στο πρώτο εξάμηνο στη ΣΕΚ: 29,3% και την ΑΕΚ: 37,7% απώλεσαν την εργασία τους. **Δείκτης Διατηρησιμότητας**

- Πολύ χαμηλή η αξιοποίηση των γνώσεων που λήφθηκαν από την κατάρτιση προς την εργασία τους (ΣΕΚ: 21%, ΑΕΚ: 32%). **Δείκτης Αξιοποίησης**

- Η αξιολόγηση των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης από τους καταρτιζόμενους είναι θετική. Σημαντικά θετικότερη αξιολόγηση απολαμβάνει το σύστημα ΣΕΚ σε σχέση με αυτό της ΑΕΚ:

- Η ικανοποίηση των καταρτιζομένων από τη συμμετοχή στα προγράμματα κατάρτισης είναι αρκετά υψηλή στη ΣΕΚ και λιγότερο υψηλή στην ΑΕΚ. (Η ικανοποίηση αυτών που βρήκαν εργασία είναι για τη ΣΕΚ: 58% και την ΑΕΚ: 35% – Η ικανοποίηση αυτών που παρέμειναν άνεργοι είναι για τη ΣΕΚ: 47% και την ΑΕΚ: 28%).

- Παρατηρείται μια αντίφαση: Οι δείκτες της ΑΕΚ που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα (όπως οι δείκτες Απορρόφησης, Συνάφειας προγράμματος και εργασίας, Αξιοποίησης γνώσεων στην εργασία κ.ά.) είναι μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους δείκτες της ΣΕΚ. Ωστόσο οι δείκτες της ΣΕΚ εμφανίζονται να είναι μεγαλύτεροι στις ερωτήσεις για την ικανοποίηση και αξιολόγηση.

- Τα συστήματα ΑΕΚ και ΣΕΚ χρειάζονται ποιοτική αναβάθμιση, σύμφωνα με τις απαντήσεις των καταρτιζομένων σε μια σειρά ερωτήσεων που σχετίζονται με τη βοήθεια που έλαβαν στην πορεία τους προς την αναζήτηση εργασίας ή τη διατήρησή της.

Προτάσεις πολιτικής

Αποτελεί αναγκαιότητα:

- η υποστήριξη των πολιτών με πολύ χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο. Ο αριθμός των αποφοίτων δημοτικού και γυμνασίου (πρωτοβάθμια υποχρεωτική εκπαίδευση) σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης δεν κρίνεται ακόμη ικανοποιητικός, ενώ σύμφωνα και με αντίστοιχες έρευνες για τη συμμετοχή στη δια βίου εκπαίδευση (ΔΒΕ), οι απόφοιτοι δημοτικού-γυμνασίου είναι γενικότερα αποκλεισμένοι από το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Η διαμόρφωση και λειτουργία ενός εθνικού, λειτουργικού και αποτελεσματικού συστήματος διάγνωσης και αποτύπωσης αναγκών της απασχόλησης σε επαγγέλματα, ειδικότητες και δεξιότητες, έτσι ώστε να προσανατολίζονται ανάλογα και τα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης (σε γεωγραφικό και κλαδικό επίπεδο).
- Η ανάπτυξη ενός διαρκούς συστήματος βελτίωσης, υποστήριξης, λειτουργίας και επικαιροποίησης των επαγγελματικών περιγραμμάτων, όπως επίσης και η δημιουργία μηχανισμών άμεσης (δια)σύνδεσής τους με τα προγράμματα σπουδών με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την εξειδίκευσή τους σε σχέση με τις ανάγκες στην απασχόληση.
- Η ανάπτυξη, λειτουργία και εφαρμογή εθνικού συστήματος ποιότητας στη δια βίου εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση με στόχο την αξιοπιστία, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα.
- Η ενοποίηση της ΑΕΚ και της ΣΕΚ, των δύο υποσυστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης, σε επίπεδο διοίκησης και ποιότητας, όπως λ.χ. επαγγελματικά περιγράμματα, εκπαιδευτές, προγράμματα σπουδών, πιστοποίηση προσόντων και διαδικασίες υλοποίησης.
- Η ανάπτυξη ουσιαστικού και ποιοτικού κοινωνικού διαλόγου, με την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, για τη δημιουργία και λειτουργία ουσιαστικής πρακτικής άσκησης με στόχο την αποτελεσματικότερη μετάβαση στην απασχόληση.
- Η αποφυγή καταχρηστικών μεθόδων που καθιστούν την πρακτική άσκηση μηχανισμό “υποκατάστασης” και “αντικατάστασης” εργαζομένων και μείωσης των αμοιβών τους (π.χ. προγράμματα voucher).
- Η ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και Συστήματος Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων με στόχο την ενίσχυση της κινητικότητας της εργασίας προς όφελος των εργαζομένων (μεταφορά, αναγνώριση και πιστοποίηση προσόντων με διαφάνεια, αντικειμενικότητα και ίσες ευκαιρίες κατάρτισης, πιστοποίησης και απασχόλησης).
- Η ανάπτυξη συστημάτων συμβουλευτικής και mentoring, τόσο για την υποστήριξη των καταρτιζομένων όσο και των επιχειρήσεων.
- Η ενίσχυση της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων, καθώς στις χώρες με ισχυρή παράδοση στην ΕΕΚ (π.χ. Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία κ.α.) οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν σε όλες τις φάσεις και σε όλα τα επίπεδα με αποφασιστικό ρόλο:
 - στο σχεδιασμό
 - στην εφαρμογή
 - στην πιστοποίηση
 - στη διασφάλιση ποιότητας
 - στον εκσυγχρονισμό των ειδικοτήτων

Για το ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ της ΓΣΕΕ

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Μιχάλης ΚΟΥΡΟΥΤΟΣ